

משרד החינוך
המינהל למדע ולטכנולוגיה

תכנית לימודים

מערכות תפעול א' +
לוגיסטיקה ושיווק

שם התכנית:

חשבונאות פיננסית
ומימון

מקצוע:

י"ג

כיתה:

מעודכנת לשנה"ל תשפ"ה

מהדורת תשע"ג

15.05.2024

חשבוונאות פיננסית ומימון

התפיסה הרעיונית של התכנית

בשנים האחרונות אנו עדים להתפתחות מואצת של העולם העסקי. נוצרים תאגידים רב-לאומיים ויותר חברות מקומיות פונות לשווקים בינלאומיים ומתפתחים מכשירים פיננסיים מתוחכמים בשילוב הדיסציפלינות הכלכליות מימון ומשפטיות. החשבוונאות והדיווח הפיננסי משמשים כאמצעי מרכזי לתקשורת בין אנשי עסקים וחברות בהיותם שפה עסקית בינלאומית. **החשבוונאות הפיננסית** מדווחת על העסק כולו באופן כוללני, דיווחים שנועדים בראש ובראשונה לגורמי חוץ: משקיעים בכוח, נותני אשראי, שלטונות המס וכו'. **המימון** עוסק בהצגת האמצעים הכספיים בהם יכולה היחידה הכלכלית, לבצע את פעולות הארגון ביעילות מרבית.

מטרות כלליות

1. הבנת מהות החשבוונאות ותפקידיה כמערכת מידע.
2. הקניית מושגי יסוד וכלים להבנת השפה החשבונאית.
3. הקניית כלים לניהול חשבוונאות בסיסית.
4. הכרת הדוחות הכספיים העיקריים במערכת החשבונאית.
5. הקניית כלים בסיסיים לניתוח דוחות פיננסיים.

מטרות אופרטיביות

- עם סיום לימודיו התלמיד:
1. יפרש מושגים ומונחים מרכזיים בחשבוונאות פיננסית.
  2. יסביר את חשיבות הניהול הפיננסי בעסקים.
  3. יסביר את חשיבות החשבון כמקור למידע ולדיווח.

4. יבנה את המשוואה החשבונית תוך סיווג יתרות החשבונות לצד המתאים של המשוואה.
5. יזהה את סוגי הדוחות הכספיים במערכת החשבונית ויסביר את תפקידיהם.
6. יבנה מאזן דוח רווח והפסד.
7. ינתח את הקשר בין מאזן דוח רווח והפסד.
8. ינתח את היחסים המשמשים לניתוח דוחות כספיים.

דרכי הוראה / למידה מומלצות

על הוראת המקצוע להיות גמישה ולעשות שימוש במגוון שיטות הוראה ועזרי הוראה, יש לשלב דרכי הוראה קונבנציונליות וחלופות ייחודיות התורמות להגברת המוטיבציה של תהליך הלמידה, כגון:

1. ניתוח מאמרים מעיתונות יומית או מקצועית. הקשורים לחומר הלימוד. בדיון כיתתי או קבוצתי.
2. מרצים אורחים מתחומי ניהול החשבונאות הפיננסית: מנהלי חברות. רואי חשבון, יועצים ארגוניים, אנשי תעשייה וניהול ועוד. לצורך מפגש עם העולם המעשי של הארגון, אילוציו, יעדיו ודרכי השגתם.
3. ניתוח אירועים ממקורות ומאגרי מידע שונים כדוגמת האינטרנט.
4. ביצוע עבודות (אישיות או קבוצתיות) בנושאים עיקריים, הנגזרים ממקצוע זה.
5. הדגמה של מערכות ממוחשבות בניהול השיווק.

תכנים

היקף שעות	נושאי לימוד
1	1. הפירמה בסביבה העסקית ותפקידי המנהל הפיננסי
2	2. מאפייני הפעילות הכלכלית בפירמה יצרנית או נותנת שירות
4	3. דוח עלות היצור, שירות ומכירות
5	4. דוח רווח והפסד
5	5. מאזן בפירמה יצרנית או נותנת שירות
7	6. ניתוח היחסים הפיננסיים
6	7. ניתוח תזרים מזומנים

10	8. דוחות כספיים בפירמה מסחרית
12	9. מחיר הכסף
3	10. מקורות המימון של הפירמה
12	11. חישוב הלוואות
17	12. הערכת כדאיות השקעות
84	סה"כ

פירוט התכנים וחלוקת השעות המוצעת

שעות	נושאי לימוד
1	<p style="text-align: right;">פרק 1</p> <p style="text-align: center;">הפירמה העסקית ותפקידי המנהל הפיננסי</p> <p style="text-align: right;">1.1 הפירמה ומטרותיה</p> <p style="text-align: right;">1.2 יחסי הגומלין של הפירמה עם השיווקים השונים</p> <p style="text-align: right;">1.3 תפקידי המנהל הפיננסי</p>
2	<p style="text-align: right;">פרק 2</p> <p style="text-align: center;">מאפייני הפעילות הכלכלית בפירמה יצרנית או נותנת שירות</p> <p style="text-align: right;">2.1 סוגי הוצאות הפירמה</p> <p style="text-align: right;">2.1.1 הוצאות היצור – עלויות היצור</p> <p style="text-align: right;">2.1.2 הוצאות מכירה</p> <p style="text-align: right;">2.1.3 הוצאות הנהלה וכלליות</p> <p style="text-align: right;">2.1.4 הוצאות מימון</p> <p style="text-align: right;">2.1.5 הוצאות אחרות</p> <p style="text-align: right;">2.2 הכנסות בפירמה יצרנית או נותנת שירות</p> <p style="text-align: right;">2.2.1 הכנסות מכירה</p> <p style="text-align: right;">2.2.2 הכנסות מימון</p> <p style="text-align: right;">2.2.3 הכנסות אחרות</p>
4	<p style="text-align: right;">פרק 3</p> <p style="text-align: center;">דוח עלות היצור/ שירות ומכירות</p> <p style="text-align: right;">3.1 חומרים</p> <p style="text-align: right;">3.1.1 חומרי גלם</p> <p style="text-align: right;">3.1.2 חומרי עזר</p> <p style="text-align: right;">3.1.3 חומרי אריזה</p> <p style="text-align: right;">3.2 עבודה</p> <p style="text-align: right;">3.2.1 שכר עבודה</p> <p style="text-align: right;">3.2.2 הוצאות סוציאליות</p> <p style="text-align: right;">3.2.3 עבודות חוץ</p> <p style="text-align: right;">3.3 הוצאות חרושת</p> <p style="text-align: right;">3.3.1 אחזקה</p>

שעות	נושאי לימוד
	<p>3.3.2 ביטוחים</p> <p>3.3.3 כלי עבודה</p> <p>3.3.3.1 חישובי בלאי</p> <p>3.4 פחת</p> <p>3.4.1 חישובי פחת</p> <p>3.4.1.1 מבנה</p> <p>3.4.1.2 מכונות</p> <p>3.4.1.3 ציוד</p> <p>3.5 שינויים במלאי</p> <p>3.5.1 מוצרים בתהליך</p>
5	<p>פרק 4 דוח רווח והפסד</p> <p>4.1 דוח עלויות יצור/שירות כחלק בלתי נפרד מדוח רווח והפסד.</p> <p>4.2 רווח גלום בפירמה</p> <p>4.2.1 מכירות נטו</p> <p>4.2.2 השפעת דוח עלות הייצור / שירות על הרווח הגלום</p> <p>4.2.3 השפעת מלאי מוצרים מוגמרים על הרווח הגלום.</p> <p>4.2.4 חישובי רווח גולמי</p> <p>4.3 רווח תפעולי</p> <p>4.3.1 הוצאות מכירה</p> <p>4.3.2 הוצאות הנהלה וכלליות</p> <p>4.3.2.1 שיוך הוצאות הנהלה וכלליות לייצור ושירות</p> <p>4.3.3 חישובי רווח תפעולי</p> <p>4.4 הוצאות מימון</p> <p>4.5 הוצאות והכנסות אחרות</p> <p>4.6 רווח נקי</p> <p>4.6.1 בניית דוח רווח והפסד</p> <p>4.6.2 חישובי רווח נקי</p>

5	<p style="text-align: right;">פרק 5</p> <p>מאזן בפירמה יצרנית או נותנת שירות</p> <p>5.1 נכסים / רכוש</p> <p>נכסים קבועים 5.1.1</p> <p>סוגי נכסים קבועים 5.1.1.1</p> <p>פחת והפחת הנצבר על נכסים 5.1.1.2</p> <p>נכסים בלתי מוחשיים 5.1.1.3</p> <p>השקעות 5.1.2</p> <p>נכסים שוטפים 5.1.3</p> <p>מלאי: חומרי גלם, חומרי עזר ואריזה, תוצרת בתהליך מוצרים מוגמרים וכלי עבודה לקוחות 5.1.3.1</p> <p>5.1.3.2</p> <p>אמצעי תשלום דחויים/ מתועדים 5.1.3.3</p> <p>מזומנים 5.1.3.4</p> <p>5.2 התחייבויות</p> <p>הון ועודפים 5.2.1</p> <p>הון בעלים 5.2.1.1</p> <p>הון עצמי – שילוב הרווח בהון בעלים 5.2.1.2</p> <p>התחייבויות לזמן ארוך 5.2.2</p> <p>התחייבויות שוטפות 5.2.3</p> <p>עלויות שוטפות 5.2.3.1</p> <p>אמצעי תשלום לפירעון 5.2.3.2</p> <p>ספקים 5.2.3.3</p> <p>מוסדות 5.2.3.4</p> <p>5.3 בניית מאזן ליום....</p>
7	<p style="text-align: right;">פרק 6</p> <p>ניתוח היחסים הפיננסיים</p> <p>6.1 יחסי נזילות</p> <p>היחס השוטף 6.1.1</p> <p>היחס המהיר 6.1.2</p> <p>אמת הנזילות המידית 6.1.3</p> <p>הון חוזר נטו ביחס לסה"כ המאזן 6.1.4</p> <p>6.2 יחסי מבנה ההון – מנוף פיננסי</p> <p>ההון הזר ביחס לסה"כ המאזן. 6.2.1</p> <p>ההון העצמי ביחס לסה"כ המאזן 6.2.2</p> <p>ההון הזר ביחס להון העצמי 6.2.3</p>

	<p>6.3 יחסי רווחיות</p> <p>6.3.1 הרווח ביחס למכירות</p> <p>6.3.2 הרווח ביחס להון העצמי</p> <p>6.3.3 הרווח ביחס לסה"כ ההון המושקע בחברה</p> <p>6.3.4 תשואות המנוף הפיננסי</p> <p>6.3.5 הרווח למנייה</p> <p>6.4 יחסי יעילות תפעולית</p> <p>6.4.1 יחסי החייבים</p> <p>6.4.2 יחסי המלאי</p> <p>6.4.3 מחזור הנכסים</p> <p>6.5 מדדים שיווקיים ותפעוליים נוספים</p>
6	<p>פרק 7 ניתוח תזרים מזומנים</p> <p>7.1 ההבדל בין הרווח החשבונאי לתזרים המזומנים</p> <p>7.2 חובת הדיווח על תזרים המזומנים</p> <p>7.3 מבנה הדוח על תזרימי המזומנים</p>
10	<p>פרק 8 דוחות כספיים בפירמה מסחרית</p> <p>8.1 מאפייני פירמה מסחרית ומטרותיה</p> <p>8.2 דוח רווח והפסד</p> <p>8.2.1 רווח גלום</p> <p>8.2.2 רווח תפעולי</p> <p>8.2.3 רווח תפעולי לאחר הוצאות מימון</p> <p>8.2.4 דוח נקי</p> <p>8.3 מאזן</p> <p>8.3.1 נכסים</p> <p>8.3.1.1 מזומנים</p> <p>8.3.1.2 אמצעי תשלום דחויים</p> <p>8.3.1.3 מלאי</p> <p>8.3.2 השקעות</p> <p>8.3.3 נכסים קבועים</p> <p>8.3.3.1 נכסים קבועים מוחשיים</p> <p>8.3.3.2 נכסים קבועים לא מוחשיים</p> <p>8.3.4 התחייבויות</p> <p>8.3.4.1 התחייבויות שוטפות</p> <p>8.3.4.2 התחייבויות לזמן ארוך</p> <p>8.3.4.3 הון ועודפים</p>

12	<p style="text-align: right;"><u>מימון וניתוחי כדאיות</u></p> <p style="text-align: right;">פרק 9</p> <p style="text-align: right;">מחיר הכסף</p> <p style="text-align: right;">9.1 מחיר הכסף כנגזרת של סכום הכסף וזמן שימוש בו</p> <p style="text-align: right;">9.1.1 חישובי הריבית הנומינלית</p> <p style="text-align: right;">9.1.2 חישובי הריבית הריאלית</p> <p style="text-align: right;">9.1.2.1 הצמדה למדד</p> <p style="text-align: right;">9.1.2.2 הצמדה למט"ח</p> <p style="text-align: right;">9.1.3 חישובי ריבית אפקטיבית</p> <p style="text-align: right;">9.2 ערך הכסף ועיתוי קבלתו</p> <p style="text-align: right;">9.2.1 מקדם ערך נוכחי: רגיל וסידרתי</p> <p style="text-align: right;">9.2.2 חישובי ערך נוכחי</p> <p style="text-align: right;">9.2.2.1 חישובי ערך נוכחי נקי (ע.נ.ב.)</p> <p style="text-align: right;">9.2.3 מקדם ערך עתידי: רגיל וסדרתי</p> <p style="text-align: right;">9.2.3.1 חישובי ערך עתידי</p> <p style="text-align: right;">9.3 קריטריונים להחלטות השקעה</p> <p style="text-align: right;">9.3.1 ערך נוכחי נקי – NPV</p> <p style="text-align: right;">9.3.1.1 פרויקט "הלוואה" ולא השקעה.</p> <p style="text-align: right;">9.3.1.2 השוואת פרויקטים תחליפיים</p> <p style="text-align: right;">9.3.1.3 פרויקטים הניתנים לשכפול</p> <p style="text-align: right;">9.3.1.4 פרויקטים בעלי אורך חיים שונה</p>
3	<p style="text-align: right;">פרק 10</p> <p style="text-align: right;">מקורות המימון בפירמה</p> <p style="text-align: right;">10.1 מקורות המימון</p> <p style="text-align: right;">10.2 הון עצמי</p> <p style="text-align: right;">10.3 הון זר</p> <p style="text-align: right;">10.3.1 קבלת הלוואה</p> <p style="text-align: right;">10.3.2 משיכת יתר (ח.ח.ד.)</p> <p style="text-align: right;">10.3.3 אגרת חוב (אג"ח)</p> <p style="text-align: right;">10.3.4 ניירות ערך המירים</p> <p style="text-align: right;">10.3.5 הלוואות ומענקים מהממשלה</p>
12	<p style="text-align: right;">פרק 11</p> <p style="text-align: right;">חישוב הלוואות</p> <p style="text-align: right;">11.1 אפשרויות להחזרי הלוואות</p> <p style="text-align: right;">11.2 הלוואות המוחזרות בתשלום אחד</p>

	<p>11.3 הלוואות שבהן הריבית מנוכה מראש</p> <p>11.4 הלוואות המוחזרות בכמה תשלומים</p> <p>11.5 הלוואה לפי החזר קרן קבוע (לוח סילוקין "רגיל")</p> <p>11.6 הלוואה לפי סכום החזר קבוע (לוח סילוקין "שפיצר")</p> <p>11.7 שיקולים לבחירת הלוואות</p>
17	<p>פרק 12 הערכת כדאיות השקעות</p> <p>12.1 קריטריונים להערכת השקעות</p> <p>12.1.1 תקופת ההחזר</p> <p>12.1.2 ערך נוכחי נקי – ענ"נ</p> <p>12.1.3 מדד הרווחיות</p> <p>12.1.4 שיעור תשואה פנימי – שת"פ</p> <p>12.2 בחירה בין חלופות שונות להשקעה</p>
84	סה"כ

מושגים עיקריים

הסבר	המושג	
האמצעים המקובלים והחוקיים כמו מזומנים, שיק, כרטיס אשראי ועוד, הנמסרים בתמורה לביצוע עסקאות או פעולות כלכליות שונות.	אמצעי תשלום (Circulating Medium)	.1
מצב בו לא ניתן לאמוד את הסיכויים למצבים אפשריים ולא ניתן לקבל התפלגות של הסתברויות לגביהן. במקרה זה המשקיע צריך לבסס את החלטותיו על אינטואיציה, ניחוש או הימור.	אי ודאות (Uncertainty)	.2
מסמך המתעד פעולה כלכלית, שלפיו מתבצע רישום חשבונאי.	אסמכתאות בחשבונאות (Reference)	.3
דחיית תשלום לפי תנאים קבועים מראש.	אשראי (Credit)	.4
הלוואות וזכות למשיכת יתר תמורת תשלום ריבית.	אשראי בנקאי (Credit)	.5
נכסים הנדרשים על ידי נותני הלוואות, שיועברו לבעלותם במקרה שהלווה לא יעמוד בהתחייבותו כלפיהם.	ביטחונות (Security)	.6
מוסד הנותן שירותים כספיים מגוונים ללקוחות פרטיים ועסקיים.	בנק (Bank)	.7
דירוג תכניות על פי התוצאות שהתקבלו בכל אחד מהמבחנים בהן הועמדו (כמו: ע"נ, שת"פ, מדד רווחיות).	דירוג השקעות (Investment Grade)	.8
מסמך מתקן לחשבונית שהוצאה קודם לכן.	הודעת חיוב / זיכוי	.9
נכסים שהיו שייכים לבעלים והועברו לרשות העסק ולשימוש.	הון בעלים (Shareholders Equity)	.10

המושג	הסבר
11. הון זר (Debt Capital)	ההון הזר כולל את כל מקורות ההון שאינם משתתפים בבעלות על החברה. הון זה מייצג את כל אותם מקורות מימון אשר החברה לוותה כדי לממן את פעילותה העסקית.
12. הון סיכון (Risk Capital)	כסף המושקע בעסק או במפעל חדש שבו הסיכון הוא בהכרח גבוה יותר מאשר בעסק שיש לו עבר מוכח, תוך תקווה ששיעור ההחזר על ההשקעה יהיה גבוה יותר ויצדיק את סיכון היזמים.
13. הון עצמי (Equity Capital)	הון המייצג בעלות וכולל את כל המקורות המשתתפים בבעלות על החברה וברווחיה.
14. הון פיזי (Physical Capital)	מונח המציין כל נכס קבוע שאינו נצרך באופן חד-פעמי אלא משתתף באופן חוזר בתהליך ייצורם של מוצרים אחרים.
15. הון פיננסי (Financial Capital)	כינוי לנכסים הכספיים לכל סוגיהם וצורותיהם (כסף, ני"ע, וכו'), להבדיל מהון פיזי המהווה את אחד מגורמי הייצור.
16. הוצאות (Expenses, Expenditures)	הסכומים הדרושים לתפעול נכסי העסק.
17. הוצאות (הנהלה וכלליות) (Management & General Expenses)	ההוצאות בגין ההפעלה והאחזקה של המשרדים והציוד שבהם, ההנהלה ועובדיהם, והוצאות שונות כמו ייעוץ משפטי, ראיית חשבון ועוד.
18. הוצאות מימון (Finance Expenses)	ההוצאות הקשורות בהשגת משאבים כספיים הדרושים לפעילות העסק, כמו הוצאות ריבית, הנחות מזומנים שניתנו ועוד.
19. הוצאות מכירה (Sales Expenses)	ההוצאות הקשורות ישירות במכירה, כמו פרסום, משכורות מוכרים וכו'.
20. הזמנה (Purchase Order)	מסמך המהווה הסכם לביצוע עסקה ובה מפורטים נתוני העסקה כפי שהוסכמו בין שני הצדדים.
21. היוון (Capitalization)	תהליך של המרת ערך הכנסות או הוצאות עתידיות לסכום הוני שווה ערך שוטף, על ידי מציאת הערך הנוכחי של אותן הכנסות או הוצאות.
22. הכנסה (Income)	התמורה הנובעת מהפעלת נכסי העסק.

הסבר	המושג	
ויתור על חלק מהמחיר בפעולה כלכלית.	הנחה (Discount)	.23
ויתור על חלק ממחיר העסקה, שמטרתו קידום מכירות, כמו הנחת סוף עונה, הנחה מיוחדת וכו'.	הנחה מסחרית (Sale discount)	.24
ויתור על חלק ממחיר העסקה, שמטרתו לעודד הקדמת תשלום.	הנחת מזומנים (Cash discount)	.25
התוצאה של הפעילות הכלכלית בתקופה חשבונאית מוגדרת, שבה סכום ההוצאות עולה על סכום ההכנסות.	הפסד (Loss)	.26
כל סידור שנועד להתאים את ערכו של נכס פיננסי (חוזה, הלוואה, אג"ח, פוליסת ביטוח, תכניות חסכון וכו'). או של שכר עבודה, מחיר, השקעה וכו' לשינויים במחירים, בדרך כלל בשל אינפלציה (מנגנון שמירת ערך של נכס פיננסי, שכר וכו').	הצמדה (Linkage)	.27
וויתור על מקורות כספיים בהווה במטרה ליצור רווחים בעתיד אשר יפצו את המשקיע על הוויתור הראשוני ועל הסיכון הכרוך בו.	השקעה (Investment)	.28
סכומים המבטאים את חובות העסק לישויות כלכליות נפרדות מהעסק, כולל הבעלים.	התחייבויות (Liabilities)	.29
התחייבויות שמועד פירעון עד שנה מיום המאזן.	התחייבויות שוטפות (Current Liabilities)	.30
רישום בחשבון, המבטא הגדלת התחייבות, הקטנת נכס, הגדלת הכנסה והקטנת הוצאה.	זיכוי חשבון (Credit)	.31
	חשבון חוזר דביטורי – ח.ח.ד.	.32
חשבון חוזר קרדיטורי (עו"ש בנק) - חשבון פרטי שוטף המשמש לניהול כספי הלקוח באמצעות הבנק.	ח.ח.ק (Current Saving Account)	.33
רישום בחשבון, המבטא הגדלת נכס, הקטנת התחייבות, הגדלת הוצאה והקטנת הכנסה.	חיוב חשבון (Charge)	.34

המושג	הסבר
35. חשבון (בהנהלת-חשבונות) (Account)	כרטיס מתוך כרטסת, או דף מתוך פנקס, או רשומה בקובץ המתנהל במערכת ממוחשבת, בו רושם החשבונאי את כל הפעולות הכלכליות (כספיות) השייכות לנושא מוגדר אחד.
36. חשבונית (Invoice)	מסמך המתעד ביצוע עסקה על ידי עוסק מורשה ועוסק זעיר.
37. יומן, מנה (Journals)	טופס בו נרשמות פעולות כלכליות לפי מסמכים, בסדר כרונולוגי, בשפה מקצועית ובשיטת הרישום הכפול (הדו צדדי).
38. כללים חשבונאיים (Accounting Principles)	עקרונות והנחות יסוד ואילוצים, שלפיהם יש לערוך את הרישומים החשבונאיים.
39. מאזן (Balance Sheet)	דוח המשקף את המצב הכספי של העסק בנקודת זמן לגביה הוא נערך.
40. מאזן בוחן (Trial Balance)	רשימה הכוללת את כל החשבונות המנוהלים בעסק, ואת המידע המצוי בהם – תנועות ו/או יתרות.
41. מדד רווחיות (Profitability Index)	בהשקעות, מדד המצביע על הערך הנוכחי הנקי לכל שקל של השקעה. המדד מחושב על ידי חלוקת הערך הנוכחי הנקי של תקבולי המזומן נטו (מונה) בערך הנוכחי הנקי של ההשקעה (מכנה). תכנית שמדד הרווחיות שלה גדול מ-1 היא תכנית השקעה כדאית.
42. מחיר הון (של החברה) Cost of Capital)	מחיר ההון של החברה הוא העלות של כל מרכיבי ההון המשמשים את השקעות החברה. מתקבל כממוצע משוקלל של מרכיבי ההון בחברה הכוללים הון עצמי והון זר כמשקלו של כל אחד מהם מייצג את חלקו היחסי בסך ההון של החברה.
43. מחיר הון משוקלל (Weighted Cost of Capital)	שיטה על פיה מחשבים את משקלו היחסי של כל מקור מימון מתוך סה"כ המקורות ומכפילים אותו בשיעור הריבית של אותו מקור. על ידי סיכום המכפלות יתקבל מחיר ההון המשוקלל.
44. מחיר הון שולי (Marginal Cost of Capital)	המחיר שהחברה תשלם בעד מקור המימון השולי העומד לרשותה.

המושג	הסבר
45. מחיר קטלוגי (List Price)	מחיר הנקבע על ידי היצרן או הספק.
46. מימון (Financing)	גיוס והספקה של כספים למטרה כלשהי כגון גיוס הון לחברה על ידי הנפקה של מניות, אגרות חוב או שטרות, או גיוסו ממקורות עצמיים או במשא ומתן עם משקיע. מקובל לכנות את מקורות המימון על פי מגזרי המשק (מימון פרטי, מימון ציבורי, עסקי ובינלאומי), עפ"י מקורותיו או טווח הזמן שהוא מתייחס אליו (טווח בינוני וארוך).
47. מלאי סחורות (Inventory, Stock)	נכסים המצויים בנקודת זמן מסוימת בבעלות העסק, ואשר יוצרו או נקנו לצורך מכירה במהלך העסקים הרגיל.
48. מלכ"ר (Non Profit Organization)	מוסד ללא כוונת רווח - חבר בני אדם שעיסוקם אינו לשם השגת רווחים.
49. מס (Tax)	מס הוא תשלום חובה, המוטל על ידי החוק. הוא מועבר לקופת המדינה, והמשלם אינו מקבל עבורו תמורה ישירה.
50. מס ישיר (Direct Tax)	מס המוטל על הכנסה ממקור כלשהו.
51. מס עקיף (Indirect Tax)	מס המוטל על פעילות כלכלית, כמו מס ערך מוסף, מס קנייה ועוד.
52. מס ערך מוסף – V.A.T (Value Added Tax)	מס עקיף, מוטל על הערך המוסף של המוצר או שירות בכל אחד משלבי הייצור או/ו שיווק.
53. מקדם החזר הון (Capital Recovery Coefficient)	מקדם החזר ההון עונה על השאלה, מה הם הסכומים התקופתיים אשר יש להחזיר מדי תקופה (קרן וריבית) על מנת לפרוע הלוואה שהתקבלה.
54. מקורות הון (Sources of Capital)	המקורות מהם יכולה פירמה לשאוב הון כדי לממן את פעולותיה (הון עצמי, הון זר).
55. משקיע (Investor)	מי שרוכש נכס כלשהו מתוך כוונה לקבלת תשואה עליו בצורה של ריבית, דיווידנד, רנטה או גידול הוני.

המושג	הסבר
56. נכסים (Assets)	פריטי רכוש בבעלות העסק, בעלי ערך כספי, שעל ידי שימוש בהם – ניצולם, הפעלתם או מימושם ניתן להשיג תועלת כלכלית.
57. נכסים קבועים (Fixed Assets)	נכסים אשר נרכשו לשימוש העסק, נועדו לשרת את העסק לפרק זמן מתמשך העולה על שנה, ואינם עומדים למכירה במהלך העסקים הרגילים.
58. נכסים שוטפים (Current Assets)	מזומנים ונכסים אחרים, אשר סביר שימומשו במהלך שנה.
59. סחורות (Goods)	מוצרים שיוצרו או נקנו לצורך מכירה.
60. סיכון השקעות (Investment Risk)	הסיכון הטמון בהחלטה על השקעה מסוג מסוים ובזמן מסוים. הסיכון יכול לנבוע מהעובדה שההשקעה לא תיתן את התשואה הצפויה או שתתבצע בזמן הלא נכון עפ"י תנאי השוק.
61. עוסק (Enterpriser)	מי שמוכר נכס או נותן שירות במהלך עסקיו, וכן מי שעושה עסקת אקראי (עסקת אקראי: מכירת טובין או מתן שירות באקראי, כאשר הם נושאים אופי מסחרי).
62. עוסק זעיר	היקף עסקאותיו אינו עולה על הסכום שנקבע, המשתנה מפעם לפעם, ואינו מעסיק יותר משני עובדים.
63. עוסק זעיר פטור	עוסק זעיר אשר מחזור עסקאותיו נמוך מסכום המשתנה מדי פעם. עוסק פטור אינו גובה מע"מ, ואינו זכאי להחזר המס ששילם. הוא מגיש הצהרה למע"מ אחת לשנה.
64. עוסק מורשה (Corporate Registration)	עוסק שנרשם ואינו עוסק זעיר: היקף עסקאותיו עולה על הסכום שנקבע, והוא מעסיק יותר משני עובדים. למרות האמור לעיל, כל עוסק רשאי להירשם כעוסק מורשה.
65. עלות (Cost)	כל התשומות הנכללות במוצר או בשירות.
66. עסקה (Transaction)	מכירת נכס או מתן שירות בידי עוסק במהלך עסקיו, לרבות מכירת ציוד ועסקת אקראי.

המושג	הסבר
67. ערך (Value)	שווי כספי.
68. ערך מוסף (Value Added)	ההפרש בין עלות המוצר או השירות לבין מחיר המכירה שלו.
69. ערך נוכחי נקי – ענ"נ (שיטת) (Net Present Value – NPV)	קריטריון להערכת השקעות, בבחינת תכניות השקעה. שיטת הערך הנוכחי הנקי מבוססת על היוון כל תזרים המזומנים (כולל ההשקעה עצמה) לערכים של היום (שנה 0) לפי מחיר ההון הממוצע של החברה. תכנית ההשקעה הינה כדאית אם הערך הנקי שלה חיובי או שווה ל-0, ולהיפך. בהשוואה בין תכניות – תכנית הנותנת את הערך הנוכחי הנקי הגבוה ביותר היא העדיפה.
70. ערך עתידי (Future Value – FV)	הערך של סכום מסוים, המשולם היום, כפי שיהיה במועד מסוים בעתיד לאחר שיצבור ריבית דה-ריבית במשך תקופה מסוימת.
71. קבלה (Receipt)	מסמך המתעד קבלה או תשלום אמצעי תשלום שונים.
72. רווח (Profit)	התוצאה של הפעילות הכלכלית בתקופה חשבונאית מוגדרת, שבה סכום ההכנסות עולה על סכום ההוצאות.
73. רווח ריאלי (Real Gain)	הכנסה או תשואה שנוכחה ממנה השפעת האינפלציה.
74. ריבית (Interest)	המחיר שיש לשלם עבור שימוש בכסף של גוף כלכלי אחר.
75. ריבית (שער הריבית) (Rate of Interest)	מחיר המשולם עבור השימוש בכסף שנלקח כהלואה, או שניתן כאשראי במסגרת יחידת זמן.
76. ריבית אפקטיבית (Effective Interest Rate)	הריבית האמיתית המשולמת בפועל על הלואה, או על קנייה בתשלומים תוך התחשבות במועדי חיוב הריבית ובעמלות וההיטלים המתווספים אליה.

הסבר	המושג	
הריבית הנקובה. הריבית בה נוקבים בעת הגדרת תנאי ההלוואה בין המלווה ללווה, בעת לקיחת הלוואה מהבנק או בעת קנייה בתשלומים, ללא התחשבות במועדי החיוב של הריבית ובעמלות הכרוכות בכך.	ריבית נומינלית (Nominal Interest)	.77
הריבית שנקבעה לעסקה פיננסית ממנה נוכה שיעור האינפלציה בתקופה המוגדרת, (להבדיל מריבית נומינלית).	ריבית ריאלית (Real Interest)	.78
מערכת שבה מועברים משאבים מיחידות חוסכות ליחידות משקיעות באמצעות מתווכים פיננסיים. שיווקים שבהם חברות וממשלות מגייסות כספים לטווח ארוך בין אם על ידי הלוואות ובין אם על ידי הון בעלים מחוסכים לטווח ארוך (קרנות פנסיה, חברות ביטוח וגורמים אחרים).	שוק ההון (Capital Market)	.79
השיטה מחשבת את ערכם הנוכחי של סכומים כספיים הצפויים להתקבל בעתיד תוך התחשבות בגורם הזמן ובריבית של המשקיע.	שיטת ההיוון (Capitalization)	.80
שיטה לפיה מדורגות התכניות לפי היחס שבין סה"כ התקבולים וההשקעה הראשונית.	שיטת התקבולים לשקל השקעה	.81
שער הריבית אשר יביא את הענ"נ של תכניות ההשקעה לאפס. הוא מבטא את אותו מחיר הון גבולי שמעליו לא כדאי להשקיע בפרויקט ומתחתיו כדאי.	שיעור תשואה פנימי – ש"פ (שיטת) – IRR (Internal Rate of Return)	.82
הוראה בכתב מבעל החשבון אל הבנק לשלם בתאריך מוגדר לפלוני או למוכ"ז את הסכום הנקוב בו.	שיק (Check)	.83
שיק, שהבעלות עליו הועברה מהמוטב לאחר על ידי חתימת המוטב על גבו.	שיק מוסב (Endorsement)	.84
שיעור הריבית או שיעור התשואה שלפיו נעשה תהליך ההיוון, כלומר: שער הריבית המשמש כדי להמיר סדרה של תשלומים עתידיים לערך נוכחי יחיד.	שער היוון (Capitalization Rate)	.85

המושג	הסבר
86. תזרים מזומנים (Cash Flow – CF)	תנועת כספים המייצגת סדרת תשלומים ותקבולים במזומן הכרוכה בפעילות של ישות עסקית, בפרויקט או בעסקה, תוך חישוב מפורט של כל הסכומים והמועדים של כל תשלום וכל תקבול במשך תקופת זמן מוגדרת.
87. תכניות השקעה בלתי תלויות זו בזו	תכניות אשר ביצועה של אחת מהן אינו משפיע על ביצועה של השנייה.
88. תכניות השקעה משלימות (Contingent Projects)	תכניות אשר ביצועה של אחת מצריך את ביצועה של השנייה.
89. תכניות השקעה מתחרות (המוציאות זו את זו) (Mutually Exclusive Projects)	תכניות השקעה אלטרנטיביות, כאשר יש לבצע רק אחת מהן.
90. תעודת משלוח (Delivery Note)	אסמכתא המלווה סחורה בדרך, ומפרטת את פרטי השולח, היעד, תיאור הטובין והכמות.
91. תקבולים (Receivables)	אמצעי תשלום שונים המתקבלים בעסק.
92. תקופת החזר ההשקעה (תקופת פירעון) (Payback Period)	השיטה בודקת כמה זמן חולף מרגע ההשקעה ועד להחזרת כספי ההשקעה לכיסו של המשקיע. לפי קריטריון החזר ההשקעה, ככל שההשקעה מחזירה את עצמה מהר יותר, היא טובה יותר ולהיפך. ניתן להשתמש בשיטה כמדד לקבלת תכניות השקעה או לדחייתן.
93. תשואה (Return, Yield)	ההכנסה שמקבל משקיע בפועל על השקעתו.
94. תשלומים (Payments)	אמצעי תשלום שונים הנמסרים על ידי העסק לגופים כלכליים אחרים.

ביבליוגרפיה

1. אהרוני, יוסי. 1994. **יסודות החשבונאות והדיווח הפיננסי**. כרכים א – ג. האוניברסיטה הפתוחה.
2. ווקרמן, מורן, 1988. **נוהלי עסקים וסחר**. הוצאת אח.
3. ווקרמן, מורן, 1993. **חשבונאות 1-2**. הוצאת אח.
4. ווקרמן, מורן, 2000. **מבוא לחשבונאות**. הוצאת אח.
5. זימון, יאיר, הירש, עידן, הירש 2006 **יסודות המימון** הוצאת רונאל.
6. לוי, מירה, בשן חנן, 2003. **חשבונאות פיננסית וניהולית**. הוצאת מפ"ט עמל.